

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I
ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Zagreb, rujan 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O AGENCIJI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2011.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2011.	17
III.	MIŠLJENJE	30

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-06/13
URBROJ: 613-02-07-13-10

Zagreb, 6. rujna 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE AGENCIJE ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Agencija) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 29. listopada 2012. do 6. rujna 2013.

I. PODACI O AGENCIJI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Agencija je nacionalna regulatorna agencija za obavljanje regulatornih i drugih poslova u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, čiji djelokrug i nadležnosti propisuju odredbe Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 73/08, 90/11, 133/12), te Zakona o poštanskim uslugama (Narodne novine 88/09 i 61/11). U prosincu 2012. je donesen novi Zakon o poštanskim uslugama (Narodne novine 144/12), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2013. Također, koncem lipnja 2013. su donesene izmjene i dopune Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 80/13), koje se primjenjuju od 1. srpnja 2013.

Agencija je samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske. Osnovana je na temelju odredbi Zakona o elektroničkim komunikacijama (danom stupanja na snagu navedenog Zakona, dotadašnja Hrvatska agencija za telekomunikacije nastavlja s radom kao Agencija, a pripojeno joj je i Vijeće za poštanske usluge - statusne i druge promjene u sudskom registru su upisane u srpnju i kolovozu 2008.). Rad Agencije je javan, a za svoj rad odgovara Hrvatskom saboru. Do rujna 2012. sjedište Agencije je bilo u Zagrebu, Jurišićeva 13, od kada je u Ulici Roberta Frangeša Mihanovića 9. Unutarnje ustrojstvo i poslovanje, opći akti, te druga pitanja od značenja za rad Agencije, pobliže su uređeni Statutom Agencije (Narodne novine 116/08, 115/10 i 152/11), kao temeljnim općim aktom Agencije.

U području elektroničkih komunikacija, u nadležnosti Agencije je obavljanje nadzora i regulacija cijena, cjenika usluga i općih uvjeta poslovanja operatora na tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i/ili usluga, donošenje odluke vezano uz utvrđivanje mjerodavnih tržišta, provedbom analize tržišta, te određivanjem i ukidanjem regulatornih obveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom, donošenje odluka vezano uz određivanje operatora univerzalnih usluga i utvrđivanjem njihovih prava i obveza, rješavanje sporova između operatora elektroničkih komunikacijskih mreža i/ili usluga, kao i operatora elektroničkih komunikacijskih mreža i operatora usluga s posebnom tarifom, utvrđivanje obveza infrastrukturnim operatorima i rješavanje sporova vezano uz ostvarivanje prava puta i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, donošenje odluka vezano uz izdavanje, izmjenu, produljenje, prijenos i oduzimanje pojedinačnih dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra (izdanih na temelju javnog poziva, natječaja i dražbe), donošenje Plana adresiranja, Plana numeriranja i planova dodjele radijskih frekvencija, te utvrđivanje prijedloga Tablice namjene radiofrekvencijskog spektra. Nadalje je u nadležnosti, donošenje odluka vezano uz obvezni prijenos radijskih i televizijskih programa, rješavanje sporova između krajnjih korisnika usluga i operatora javnih komunikacijskih usluga, djelotvorno upravljanje radiofrekvencijskim spektrom, adresnim i brojevnim prostorom u elektroničkim komunikacijama, kontroliranje radiofrekvencijskog spektra i obavljanje mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja uzroka smetnja u radiofrekvencijskom spektru, obavljanje tehničkog pregleda i radijskih mjerenja, te izračun i mjerenje vrijednosti elektromagnetskog polja, zaključivanje ugovora o koncesiji s nakladnicima elektroničkih medija u skladu s posebnim zakonom kojim je uređeno područje elektroničkih medija, izdavanje potvrda, odobrenja, posebnih ovlaštenja, te drugo.

U području poštanskih usluga, u nadležnosti Agencije je izdavanje dozvola za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, donošenje odluka o izmjeni, oduzimanju i prestanku valjanosti dozvole, o načinu razdvajanja poslovnih aktivnosti javnog operatora u skladu s odredbama Zakona o poštanskim uslugama, te odluka vezano uz davanje pristupa mreži, odobravanje cijena rezerviranih usluga (na prijedlog javnog operatora), zaštita prava korisnika poštanskih usluga, rješavanje sporova između korisnika i davatelja poštanskih usluga, stručni nadzor nad primjenom Zakona o poštanskim uslugama i propisa donesenih na temelju navedenog Zakona, praćenje primjene cijena poštanskih usluga i predlaganje nadležnom tijelu državne uprave poduzimanje zakonskih mjera u slučaju kada davatelj poštanskih usluga donosi ili primjenjuje cijene protivno odredbama Zakona o poštanskim uslugama, praćenje obavljanja računovodstvenih poslova davatelja poštanskih usluga, te stanja i razvoja tržišta poštanskih usluga, poduzimanje potrebnih mjera za osiguranje ravnopravnoga i djelotvornoga tržišnog natjecanja na tržištu poštanskih usluga i drugo.

Agencija ima obvezu redovitog obnavljanja baze podataka elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, baze podataka radiofrekvencijskog spektra, brojevnog i adresnog prostora, očevidnika, upisnika i drugih podataka iz područja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga koje Agencija prikuplja u skladu s propisima. Također ima obvezu donošenja propisa za provedbu Zakona o elektroničkim komunikacijama i Zakona o poštanskim uslugama (koji su u nadležnosti Agencije u skladu s odredbama navedenih zakona), međunarodnu suradnju u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, te sudjelovanje u radu upravnih i radnih tijela nadležnih europskih i međunarodnih organizacija i institucija u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, suradnju s nadležnim nacionalnim regulatornim tijelima država članica Europske unije i drugih država, te udrugama nadležnih regulatornih tijela u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, kao i obavljanje i drugih poslova utvrđenih propisima i Statutom.

Statutom iz listopada 2008., te njegovim izmjenama i dopunama iz listopada 2010. i prosinca 2011. su uređeni i utvrđeni naziv i sjedište, unutarnje ustrojstvo, djelokrug i nadležnost, upravljanje, opći akti, javnost rada, sredstva za obavljanje poslova, te drugi uvjeti značajni za rad Agencije.

Sredinom lipnja 2013., uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donesene su izmjene i dopune Statuta Agencije (Narodne novine 75/13), kojima su odredbe Statuta usklađene s izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama iz studenoga 2012., te sa Zakonom o poštanskim uslugama iz prosinca 2012. Statut je izmijenjen u dijelu koji se odnosi na regulatorne poslove u nadležnosti Agencije vezano uz poštanske usluge, broj članova vijeća Agencije, postupak donošenja odluka i drugih akata, prava i obveze ravnatelja Agencije, te unutarnje ustrojstvo Agencije.

Agencijom upravlja Vijeće Agencije (dalje u tekstu: Vijeće), koje je do konca 2012. činio predsjednik, zamjenik i pet članova, imenovanih na pet godina, te obnašanjem dužnosti profesionalno, kao zaposlenici Agencije. Izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama iz prosinca 2012. (Narodne novine 133/12), broj članova Vijeća je smanjen na pet (uključujući predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća).

Vijeće, između ostalog, podnosi godišnje izvješće o radu Agencije, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske donosi Statut, godišnji financijski plan i program rada, te završni račun Agencije, donosi poslovnik o svom radu i druge akte Agencije, raspisuje javni natječaj i imenuje ravnatelja Agencije, nadzire provedbu i ostvarivanje godišnjeg programa rada, financijskog plana i drugih programa, planova i akata iz svoje nadležnosti, daje smjernice i naputke ravnatelju i stručnoj službi Agencije i nadzire provedbu istih, te obavlja i druge poslove određene Zakonom o elektroničkim komunikacijama, Zakonom o poštanskim uslugama i Statutom.

Od listopada 2009. do veljače 2013. predsjednik Vijeća je bio Miljenko Krvišek, dipl. ing. el., od kada je dr. sc. Dražen Lučić.

Predsjednik Vijeća, između ostalog, samostalno odlučuje, u skladu s financijskim planom Agencije, o stjecanju, opterećenju ili otuđenju nekretnina, druge imovine Agencije ili zaključenju drugog pravnog posla u vrijednosti do 4.000.000,00 kn, uz suglasnost Vijeća u vrijednosti od 4.000.000,00 kn do 8.000.000,00 kn, odnosno Vlade Republike Hrvatske za vrijednosti iznad 8.000.000,00 kn.

Stručne, administrativne i tehničke poslove Agencije obavlja stručna služba, koju čine osnovne ustrojstvene jedinice – odjeli: Odjel informacijskih sustava i informacijske tehnologije, Odjel pravnih poslova, Odjel zaštite korisnika, Odjel poštanskih usluga, Odjel zajedničkih poslova, Odjel gospodarskih poslova, Odjel kontrole spektra, Odjel komunikacijskih mreža, Odjel analize tržišta, Odjel komunikacijskih usluga, te Odjel radiokomunikacija. Stručnom službom rukovodi ravnatelj Agencije, kojeg imenuje Vijeće na temelju javnog natječaja, na razdoblje od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Od 2009. do konca 2012. ravnatelj Agencije je bio dr. sc. Dražen Lučić. Od siječnja 2013. do 3. lipnja 2013. ravnateljica je bila Vesna Gašpar, dipl. ing. el. Od 3. lipnja 2013., mr. sc. Mario Weber je bio vršitelj dužnosti ravnatelja, a u srpnju 2013., nakon provedenog javnog natječaja, je imenovan za ravnatelja Agencije.

Koncem 2011. u Agenciji je bilo 175 zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan za 2011. je donesen i usvojen u rujnu 2010., a izmjene i dopune u svibnju 2011. Na financijski plan, te izmjene i dopune plana, Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2010. i kolovozu 2011. dala prethodnu suglasnost. Financijski plan se sastoji od plana potrebnih novčanih sredstava za financiranje Agencije, plana prihoda i rashoda, te plana investicija. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 93.422.782,00 kn, a odnose se na prihode po posebnim propisima u iznosu 90.822.782,00 kn, te prihode od predpristupnih fondova Europske unije u iznosu 2.600.000,00 kn. Također su planirana sredstva iz salda fonda i viška prihoda prethodnih razdoblja u iznosu 81.187.233,00 kn. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 160.803.615,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 44.305.190,00 kn, materijalne rashode u iznosu 36.574.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 12.000.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 77.000,00 kn, rashode za donacije u iznosu 67.835.425,00 kn, te druge rashode u iznosu 12.000,00 kn. Ulaganja u nefinancijsku imovinu su planirana u iznosu 25.806.400,00 kn.

Godišnji program rada Agencije za 2011. je donesen na sjednici Vijeća u rujnu 2010., na koji je u listopadu 2010. Vlada Republike Hrvatske dala prethodnu suglasnost. Prema navedenom programu, osnovna nadležnost Agencije je reguliranje tržišta elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj. Agencija gospodari, upravlja i nadzire upotrebu radiofrekvencijskog spektra, te adresnog i brojevnog prostora kao prirodno ograničenih općih dobara od interesa za Republiku Hrvatsku.

Tijekom 2011. je planirano poticanje tržišnog natjecanja u ponudi komunikacijskih usluga, stalnog rasta i brze ugradnje moderne komunikacijske tehnologije, stabilne, interoperabilne i pouzdane komunikacijske infrastrukture, pristupačne ponude komunikacijskih usluga hrvatskim korisnicima, učinkovitog korištenja spektra, ubrzanog rasta širokopojasnih proizvoda i usluga, porasta pouzdanosti komunikacija u kriznim situacijama, te daljnjeg razvoja hrvatskog gospodarstva. Programom su također planirane strateške i redovne aktivnosti u 2011. za sljedeća područja: regulaciju tržišta elektroničkih komunikacija, upravljanje radiofrekvencijskim spektrom, regulaciju tržišta poštanskih usluga, zaštitu korisnika, te povećanje kapaciteta Agencije.

Godišnje izvješće o radu Agencije za 2011. je sastavljeno u lipnju 2012., te dostavljeno Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru. Navedeno izvješće sadrži podatke i druge elemente u skladu s odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama i Statuta, a obuhvaća pregled stanja tržišta elektroničkih komunikacija i tržišta poštanskih usluga, zaštitu korisnika na tržištu elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, organizacijske sposobnosti Agencije, te financijsko izvješće i završni račun. Godišnje izvješće je prihvatio Hrvatski sabor na sjednici održanoj koncem listopada 2012.

Financijski izvještaji

Agencija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Za 2011. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, te dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Financijski izvještaji su objavljeni na web-stranici Agencije u okviru godišnjeg izvješća o radu Agencije za 2011. Podaci iskazani u financijskim izvještajima odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 115.425.185,00 kn, što je za 19.146.819,00 kn ili 19,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 22.002.403,00 kn ili 23,6%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi po posebnim propisima	74.105.868,00	111.525.163,00	150,5
2.	Prihodi od imovine	661.050,00	1.156.108,00	174,9
3.	Prihodi od donacija	21.428.399,00	2.234.549,00	10,4
4.	Drugi prihodi	83.049,00	509.365,00	613,3
	Ukupno	96.278.366,00	115.425.185,00	119,9

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda u iznosu 37.419.295,00 kn (50,5%) se odnosi na prihode po posebnim propisima. Navedeni prihodi su povećani zbog dodjeljivanja dodatnog radiofrekvencijskog spektra operatorima pokretnih komunikacijskih mreža 2x21,6 MHz u frekvencijskom području 1 800 MHz, te izdavanja dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama DTV za multiplekse MUX C i MUX A na području Republike Hrvatske.

Prema podacima iz dostavljenog Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 109.934.959,00 kn, što je za 5.490.226,00 kn ili 4,8% manje u odnosu na 2011. Na smanjenje prihoda su utjecali prihodi po posebnim propisima koji su ostvareni u iznosu 103.391.191,00 kn, te su u odnosu na 2011. manji za 8.133.972,00 kn ili 7,3%, radi smanjivanja naknada za dodjelu i uporabu radiofrekvencijskog spektra i naknada za obavljanje drugih poslova Agencije.

- Prihodi po posebnim propisima

Prihodi po posebnim propisima su ostvareni u 2011. u iznosu 111.525.163,00 kn, što je 96,6% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od naknada za frekvencije u iznosu 62.209.619,00 kn, prihode od naknada za obavljanje poslova Agencije od bruto prihoda operatora elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga u iznosu 37.247.533,00 kn, prihode od naknada za adrese i brojeve u iznosu 6.938.861,00 kn, prihode od naknada za obavljanje poslova Agencije u području poštanskih usluga od bruto prihoda davatelja poštanskih usluga u iznosu 4.332.308,00 kn, te druge prihode (kamate, sukladnosti i drugo) u iznosu 796.842,00 kn.

Prihodi od naknada za frekvencije ostvareni u iznosu 62.209.619,00 kn se odnose na naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra javne i privatne pokretne mreže u iznosu 60.969.469,00 kn, od koncesionara radija u iznosu 550.568,00 kn, za pružanje usluga upravljanja elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije za MUX A i MUX B na području Republike Hrvatske u iznosu 270.885,00 kn, te drugih naknada u iznosu 418.697,00 kn. Upravljanje i uporaba radiofrekvencijskim spektrom, kao prirodno ograničenim općim dobrom, od interesa je za Republiku Hrvatsku, a odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama su, između ostalog, propisana načela upravljanja radiofrekvencijskim spektrom, uvjeti dodjele i uporabe radiofrekvencijskog spektra, postupci izdavanja, prijenosa i oduzimanja dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra. U skladu s odredbama članka 84. navedenog Zakona, Vijeće Agencije je donijelo Pravilnik o plaćanju naknada za obavljanje poslova Agencije (Narodne novine 144/10, dalje u tekstu: Pravilnik), kojim su propisani izračun, visina i način plaćanja naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra.

Prema odredbama Pravilnika, naknada za uporabu se određuje prema dodijeljenom radiofrekvencijskom spektru, vrsti i namjeni radijske postaje ili mreže te području pokrivenosti emisijom. Naknada se uplaćuje na račun Agencije, na temelju izdanog računa, a plaća se unaprijed za razdoblje od jedne godine (od dana valjanosti dozvole), najkasnije prigodom preuzimanja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra, odnosno prema dospijeću računa. Za svaku sljedeću godinu, plaćanje dospijeva dvadeseti dan nakon isteka prethodnog razdoblja za koje je naknada plaćena, odnosno u roku dospijeća navedenom na računu. U slučaju izdavanja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra s rokom valjanosti kraćim od jedne godine, naknada se obračunava razmjerno vremenu izdavanja dozvole. Ako se nositelj dozvole u pisanom obliku ne odrekne dodijeljenih radijskih frekvencija prije početka sljedećega obračunskog razdoblja, obvezan je platiti godišnju naknadu za sljedeće obračunsko razdoblje. Na svaku naknadu uplaćenu nakon roka dospijeća obračunavaju se propisane zatezne kamate, a ako se naknada ne plati u utvrđenom roku, Agencija je podnositelju zahtjeva ili nositelju dozvole obvezna izdati pisanu opomenu (u roku 30 dana od isteka roka dospijeća računa). Prema tablici 4. iz Pravilnika, naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu (osim mreža u frekvencijskim pojasi 3410-3800 MHz i 24,5-26,5 GHz) je propisana u iznosu 200.000,00 kn godišnje po dodijeljenom MHz. U slučaju dodjele radiofrekvencijskog spektra druge širine pojasa od 1 MHz, iznos naknade se razmjerno mijenja.

Druge naknade (za uporabu radiofrekvencijskog spektra za privatnu pokretnu mrežu, od koncesionara radija, za pružanje usluga upravljanja elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije za MUX A i MUX B na području Republike Hrvatske, te druge naknade) su propisane u iznosu od najmanje 25,00 kn do najviše 100.000,00 kn (prema tablicama u okviru Pravilnika). Revizijom je utvrđeno da su navedene naknade obračunavane u iznosima propisanim Pravilnikom. S obzirom da se računi za pravo uporabe frekvencija izdaju za godinu dana unaprijed, prihodi su u poslovnim knjigama evidentirani razmjerno broju mjeseci u poslovnoj godini, a naknada koja se odnosi na sljedeću poslovnu godinu se evidentira na računu odgođeno priznavanje prihoda.

Prihodi od naknada za obavljanje poslova Agencije, od bruto prihoda operatora elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, prihodi od naknada za adrese i brojeve, te prihodi od naknada za obavljanje poslova Agencije u području poštanskih usluga od bruto prihoda davatelja poštanskih usluga, ostvareni su na temelju odredbi Zakona o elektroničkim komunikacijama, Zakona o poštanskim uslugama, te Pravilnika. U skladu s navedenim propisima, naknada za obavljanje poslova Agencije u području elektroničkih komunikacija se obračunava u postotku od ukupnog bruto prihoda operatora elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga koji su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili operatori u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga na tržištu, odnosno u području poštanskih usluga od ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog od obavljanja poštanskih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini. Naknada za oba područja je utvrđena u visini 0,28% ukupnog godišnjeg prihoda. Novim pravilnikom koji se primjenjuje u 2012., iznos propisanog postotka je smanjen, te iznosi 0,25% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog od obavljanja navedenih djelatnosti. Prema odredbama Pravilnika, operatori elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, te javni operator i drugi davatelji poštanskih usluga, dužni su najkasnije do konca ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji Izvešće o iznosu ukupnog godišnjeg bruto prihoda, odnosno o iznosu ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenoga od obavljanja poštanskih usluga prethodne kalendarske godine.

Revizijom je utvrđeno da su operatori i davatelji poštanskih usluga dostavljali navedena izvješća za 2010., a Agencija je u propisanom iznosu obračunavala naknade i ispostavljala račune.

Visina, izračun i način plaćanja naknade za uporabu adresa i brojeva koji su dodijeljeni primarnom dodjelom, a za koje su ostvareni prihodi u iznosu 6.938.861,00 kn, također su propisani Pravilnikom. Prema odredbama članka 3. Pravilnika, visina godišnje naknade se određuje ovisno o vrsti elektroničkih komunikacijskih usluga za koje se adrese, odnosno brojevi upotrebljavaju. Naknada za prvu godinu uporabe adresa ili brojeva obuhvaća razdoblje od dana donošenja odluke o primarnoj dodjeli adresa ili brojeva do kraja tekuće kalendarske godine i utvrđuje se razmjerno trajanju razdoblja uporabe adresa ili brojeva, a Agencija operatoru ispostavlja račun s rokom dospijeća plaćanja 30 dana. Za drugu i svaku sljedeću godinu se ispostavlja jedinstveni račun za sve adrese i brojeve, koje operator upotrebljava na početku godine, s rokom dospijeća plaćanja 30 dana. Na svaku naknadu uplaćenu nakon roka dospijeća Agencija je dužna obračunati zatezne kamate, a ako se naknada ne plati u propisanom roku, ispostaviti opomenu najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka dospijeća računa. Pravilnikom su propisane naknade za uporabu brojeva za javne komunikacijske usluge, za usluge s dodanom vrijednosti, pozivnih brojeva posebnih službi i usluga, te za uporabu adresa (kodova) u iznosima od najmanje 0,55 kn za jedan dodijeljeni broj iz raspona brojeva namijenjenih za javne komunikacijske usluge do najviše 50.000,00 kn za dodijeljeni troznamenkasti kod za uporabu pozivnih brojeva posebnih službi i usluga. Također se obračunava naknada za dodijeljeni blok brojeva iz raspona brojeva namijenjenih za usluge s dodanom vrijednosti, koju čini zbroj naknada za sve pojedinačne dodijeljene brojeve iz tog bloka brojeva. Naknade za uporabu adresa i brojeva su obračunavane u skladu s Pravilnikom.

- Prihodi od imovine

Prihodi od financijske imovine su ostvareni u 2011. u iznosu 1.156.108,00 kn, a odnose se na prihode od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu 698.886,00 kn, zateznih kamata (frekvencije i drugo) u iznosu 456.921,00 kn, te pozitivnih tečajnih razlika u iznosu 301,00 kn.

- Prihodi od donacija

Prihodi od donacija su ostvareni u 2011. u iznosu 2.234.549,00 kn, na temelju prijavljenih i odabranih projekata iz pretprihvatljivih fondova: projekt IPA TAIB 2007 - Jačanje institucionalnog i administrativnog kapaciteta Agencije u iznosu 1.201.714,00 kn, te projekt IPA 2009 - Podrška u području računovodstvenog razdvajanja poštanskih usluga u iznosu 1.032.835,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 103.317.325,00 kn, što je za 2.854.543,00 kn ili 2,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 57.486.290,00 kn ili 35,7%.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	38.191.658,00	44.304.774,00	116,0
2.	Materijalni rashodi	26.998.463,00	31.187.191,00	115,5
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	3.933.261,00	4.904.555,00	124,7
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	21.072,00	15.334,00	72,8
2.3.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	85.380,00	65.187,00	76,3
2.4.	Rashodi za usluge	20.252.449,00	23.388.926,00	115,5
2.5.	Rashodi za materijal i energiju	1.969.658,00	1.829.795,00	92,9
2.6.	Drugi materijalni rashodi	736.643,00	983.394,00	133,5
3.	Rashodi amortizacije	6.359.690,00	11.344.070,00	178,4
4.	Financijski rashodi	78.920,00	78.221,00	99,1
5.	Donacije	28.717.875,00	16.388.312,00	57,1
6.	Drugi rashodi	116.176,00	14.757,00	12,7
	Ukupno	100.462.782,00	103.317.325,00	102,8
	Višak prihoda	0,00	12.107.860,00	-
	Manjak prihoda	4.184.416,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi u 2011. se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 44.304.774,00 kn ili 42,9% ukupnih rashoda, za usluge u iznosu 23.388.926,00 kn ili 22,6%, za donacije u iznosu 16.388.312,00 kn ili 15,9%, te rashode amortizacije u iznosu 11.344.070,00 kn ili 11,0%. Svi drugi rashodi su ostvareni u iznosu 7.891.243,00 kn ili 7,6% ukupnih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu (2010.) vrijednosno značajnije su povećani rashodi amortizacije (zbog značajnog povećanja vrijednosti dugotrajne imovine), rashodi za zaposlene (zbog većeg broja zaposlenika, isplate otpremnina zbog odlaska u mirovinu, te isplate drugih naknada), naknade troškova zaposlenima (troškovi stručnog usavršavanja zaposlenika zbog povećanih troškova dodiplomskih i poslijediplomskih studija, te troškova organizacije radnih skupina), te rashodi za usluge (usluge tekućeg i investicijskog održavanja zbog radova na cesti za kontrolno mjernu postaju Veliki Bokolj. Vrijednosno značajnije smanjenje ukupnih rashoda u odnosu na planirane i ostvarene u prethodnoj godini se odnosi na rashode za kapitalne donacije. Prema obrazloženju Agencije, manje ostvareni rashodi za kapitalne donacije u 2011. u odnosu na planirane u iznosu 51.447.113,00 kn, su planirani financijskim planom za 2012., a u obrazloženju nisu navedeni razlozi odstupanja.

Prema podacima iz dostavljenog Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 96.374.047,00 kn, što je za 6.943.278,00 kn ili 6,7% manje u odnosu na ostvarene u 2011. Vrijednosno značajnije smanjenje rashoda se odnosi na rashode za donacije u iznosu 9.032.195,00 kn ili 55,1%, a vrijednosno značajnije povećanje rashoda se odnosi na rashode amortizacije u iznosu 3.055.421,00 kn ili 26,9%.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u 2011. u iznosu 44.304.774,00 kn se odnose na rashode za plaće u iznosu 35.588.697,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 6.104.081,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 2.611.996,00 kn.

Drugi rashodi za zaposlene u iznosu 2.611.996,00 kn se odnose na regres za godišnji odmor (3.050,00 kn po zaposleniku) u iznosu 886.108,00 kn, otpremnine zaposlenicima zbog odlaska u mirovinu u iznosu 612.540,00 kn, prigodne nagrade za Uskrs (950,00 kn po zaposleniku) i Božić (950,00 kn po zaposleniku) u iznosu 566.483,00 kn, te druge naknade (pomoć za rođenje djeteta, pomoć za smrtni slučaj, darove djeci za Sv. Nikolu, te dar u naravi do 400,00 kn) u iznosu 546.865,00 kn.

Obračun plaća i naknada zaposlenika Agencije je propisan Zakonom o elektroničkim komunikacijama, Odlukom Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju plaće predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća Agencije iz siječnja 2009. (Narodne novine 12/09), Odlukom o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 83/09), Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Agencije, Pravilnikom o plaćama i drugim materijalnim pravima radnika Agencije, te Odlukom o vrijednosti boda iz rujna 2007. Za 2011., prosječna plaća je iznosila 17.523,00 kn bruto, odnosno 10.847,00 kn neto.

- Rashodi za usluge

Rashodi za usluge ostvareni u 2011. u iznosu 23.388.926,00 kn se odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu 7.472.301,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 5.811.933,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 2.164.550,00 kn, računalne usluge u iznosu 1.754.831,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 1.506.825,00 kn, komunalne usluge u iznosu 764.172,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 674.303,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 379.680,00 kn, te druge usluge (usluge montaže mjerne opreme, organizacije dana elektroničkih medija, regulatornih informacija, grafičke i tiskarske usluge, uređenje prostora, naknade za frekvencije i druge usluge) u iznosu 2.860.331,00 kn.

- Rashodi za donacije

Rashodi za donacije ostvareni u 2011. u iznosu 16.388.312,00 kn se odnose na rashode za kapitalne donacije u iznosu 16.298.312,00 kn i tekuće donacije (donacije raznim udrugama i fizičkim osobama, te za održavanje raznih manifestacija u pojedinačnom iznosu od najmanje 1.000,00 kn do najviše 10.000,00 kn) u iznosu 90.000,00 kn. Rashodi za kapitalne donacije u iznosu 16.298.312,00 kn su ostvareni na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o načinu raspodjele sredstava, te kriterijima i mjerilima za poticanje razvoja širokopojasne infrastrukture u područjima u kojima ne postoji interes za razvoj i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa internetu iz rujna 2011. Odnose se na uplaćena sredstva u korist Hrvatske akademske mreže CARnet za potrebe održavanja i sanacije opreme, te nabavu i održavanje nove opreme za postojeće i nove projekte na otocima i drugim geografski udaljenim područjima u iznosu 11.986.501,00 kn, troškove razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu za povezivanje matičnih i područnih škola na otocima u Hrvatsku istraživačku mrežu CARnet i uspostavu sustava za daljinsko podučavanje u iznosu 4.250.880,00 kn, te troškove objave letka u dnevnom tisku u iznosu 60.931,00 kn.

Navedeni rashodi su, u skladu sa spomenutom odlukom Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2011., te Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz kolovoza 2007. o iznosu i načinu raspodjele viška sredstava koji čini razlika između prihoda i rashoda Agencije ostvarenih u 2006., financirani iz viška prihoda ostvarenog u 2006.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije su ostvareni u 2011. u iznosu 11.344.070,00 kn, a odnose se na amortizaciju dugotrajne imovine (građevinskih objekata, uredske i računalne opreme, uredskog namještaja, komunikacijskih i drugih uređaja, opreme za održavanje i zaštitu, instrumenata, vozila i druge imovine u vlasništvu Agencije) koja je nabavljena od početka primjene nove Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, odnosno od 1. siječnja 2008. Iskazani su u skladu s odredbama članka 55. navedene Uredbe, a obuhvaćaju trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Pri obračunu ispravka vrijednosti se primjenjuju stope amortizacije prema popisu koji je sastavni dio spomenute Uredbe. Obračunana amortizacija imovine nabavljene do konca 2007. izravno tereti (ispravlja) vlastite izvore, prema odredbama članka 73. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da obračunana amortizacija za dugotrajnu nefinancijsku imovinu iskazanu u bilanci na dan početka primjene navedene Uredbe, izravno tereti (ispravlja) vlastite izvore, ako je u vrijeme nabave navedena imovina u cijelosti bila iskazana na računima rashoda u visini njene nabavne vrijednosti.

- Naknade troškova zaposlenima

Naknade troškova zaposlenima ostvarene u 2011. u iznosu 4.904.555,00 kn se odnose na naknade za troškove službenih putovanja u zemlji i u inozemstvu (dnevnice, naknade za smještaj i prijevoz, upotrebu osobnog vozila, te drugi troškovi) u iznosu 2.212.122,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenika (troškove seminara, savjetovanja i simpozija, organizacije radnih skupina, dodiplomskih i poslijediplomskih studija, te tečajeva stranih jezika) u iznosu 1.955.217,00 kn, te naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 737.216,00 kn. Troškovi službenih putovanja su obračunavani u skladu s odredbama Pravilnika o službenim putovanjima radnika Agencije. Dnevnice za službeni put su obračunavane u visini neoporezivog iznosa, odnosno za službeni put u zemlji u iznosu 170,00 kn, a u inozemstvo u iznosima propisanim Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna (Narodne novine 8/06). Naknade za prijevoz na posao i s posla su obračunavane i isplaćivane, u skladu s Pravilnikom o plaćama i drugim materijalnim pravima radnika, u visini stvarnih troškova prijevoza javnim prometom, prema cijeni mjesečne karte. Radnicima koji koriste službena vozila se ne isplaćuje naknada za prijevoz na posao i s posla.

- Rashodi za materijal i energiju

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u 2011. u iznosu 1.829.795,00 kn se odnose na rashode za energiju (električna energija, plin, motorni benzin i dizel gorivo) u iznosu 892.031,00 kn, za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 768.267,00 kn, te sitan inventar i auto gume u iznosu 169.497,00 kn.

Rashodi za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 768.267,00 kn se odnose na rashode za nabavu uredskog materijala (toneri, fotokopirni papir, obrasci, koverte, mape i drugi uredski materijal) u iznosu 442.625,00 kn, literature (službena glasila, stručni časopisi, dnevni i tjedni tisak, knjige, priručnici i drugo) u iznosu 88.540,00 kn, službene odjeće u iznosu 78.738,00 kn, materijala i sredstva za čišćenje i održavanje u iznosu 46.570,00 kn, službenih znački u iznosu 19.219,00 kn, te drugog materijala za potrebe redovnog poslovanja (ladice za pisač, dodatni materijal za računalnu opremu, cvjetni aranžmani, tepisi, štambilji, lampe, natpisna ploča, ključevi i drugi materijal) u iznosu 92.575,00 kn.

- **Drugi materijalni rashodi**

Drugi materijalni rashodi ostvareni u 2011. u iznosu 983.394,00 kn se odnose na premije osiguranja (motornih vozila, nekretnina, opreme i osoba) u iznosu 713.845,00 kn, reprezentaciju u iznosu 134.091,00 kn, članarine u iznosu 131.616,00 kn, te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 3.842,00 kn.

- **Financijski rashodi**

Financijski rashodi ostvareni u 2011. u iznosu 78.221,00 kn se odnose na rashode za bankarske usluge i naknade platnog prometa u iznosu 47.646,00 kn, negativne tečajne razlike i usklađivanje s primjenom valutne klauzule u iznosu 18.910,00 kn, zatezne kamate u iznosu 2.084,00 kn, te druge financijske rashode (sudske i upravne pristojbe, porez na cestovna motorna vozila i druge naknade) u iznosu 9.581,00 kn.

- **Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa**

Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvareni u 2011. u iznosu 65.187,00 kn se odnose na bruto naknade prema ugovorima o djelu. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na usluge davanja stručnih savjeta, mišljenja i konzultacija vezano uz izradu Strateškog i operativnog plana Agencije za razdoblje 2012. do 2016., te druge usluge savjetovanja vezano uz poslovanje Agencije u iznosu 40.780,00 kn bruto (20.000,00 kn neto) i na usluge obavljanja poslova unutarne revizije sredstava iz fondova Europske unije (PHARE i IPA I, IPA II, IPA III i IPA IV) u iznosu 14.273,00 kn bruto (7.000,00 kn neto). Za obavljanje navedenih poslova s izvršiteljima su zaključeni ugovori o djelu. Na naknade su obračunani i uplaćeni porez na dohodak i prirez, te svi propisani doprinosi.

- **Višak prihoda**

Višak prihoda je iskazan u iznosu 12.107.860,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja je iskazan u iznosu 97.442.160,00 kn, te višak prihoda za prijenos u sljedeće razdoblje iznosi 109.550.020,00 kn.

b) **Bilanca**

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 165.062.532,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2011.	Stanje 31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	47.729.677,00	55.762.937,00	116,8
2.	Financijska imovina	108.001.134,00	109.299.595,00	101,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	73.287.233,00	79.833.611,00	108,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika, te za više plaćene poreze i drugo	11.813.311,00	9.043.596,00	76,6
2.3.	Potraživanja za prihode	22.900.590,00	20.422.388,00	89,2
Ukupno imovina		155.730.811,00	165.062.532,00	106,0
3.	Obveze	50.210.655,00	49.756.456,00	99,1
3.1.	Obveze za rashode	4.994.704,00	5.673.090,00	113,6
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	45.215.951,00	44.083.366,00	97,5
4.	Vlastiti izvori	105.520.156,00	115.306.076,00	109,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		155.730.811,00	165.062.532,00	106,0
Izvanbilančni zapisi		54.519.510,00	50.261.176,00	92,2

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2011. je veća u odnosu na stanje iskazano početkom 2011. za 9.331.721,00 kn ili 6,0%. Povećanje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na nefinancijsku imovinu.

Prema podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora koncem 2012. iskazana je u iznosu 180.120.250,00 kn, što je za 15.057.718,00 kn ili 9,1% više u odnosu na stanje iskazano koncem 2011.

Vrijednost nefinancijske imovine iskazana koncem 2011. u iznosu 55.762.937,00 kn se odnosi na zemljište u iznosu 93.397,00 kn, nematerijalnu imovinu (licence i druga prava, te druga nematerijalna imovina) u iznosu 3.339.499,00 kn, građevinske objekte u iznosu 11.823.066,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu 3.324.155,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 370.474,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu 164.325,00 kn, instrumente, uređaje i strojeve u iznosu 11.164.134,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za druge namjene u iznosu 2.215.475,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 8.104.558,00 kn, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu 28.174,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 15.135.680,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine je veća za 8.033.260,00 kn ili 16,8%. Vrijednosno značajnije povećanje se odnosi na povećanje vrijednosti građevinskih objekata i prijevoznih sredstava (zbog kupnje uredskog objekta za kontrolno mjereno središte u Osijeku, izgradnje i stavljanja u uporabu kontrolno mjerne postaje Veliki Bokolj, te nabave novih vozila).

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika, te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 9.043.596,00 kn se odnose na potraživanja za depozite u bankama u iznosu 8.550.000,00 kn, dane predujmove u iznosu 393.930,00 kn, potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje iznad 42 dana u iznosu 32.919,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 66.747,00 kn.

Potraživanja za prihode su iskazana koncem 2011. u iznosu 20.422.388,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od frekvencija, za brojeve i adrese, od davatelja poštanskih usluga, te druge prihode. Koncem 2011. su dospjela potraživanja u iznosu 3.264.303,00 kn, a 17.158.085,00 kn nije dospjelo. Agencija poduzima mjere naplate potraživanja slanjem opomena i podnošenjem ovršnih prijedloga. Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2011. do vremena obavljanja revizije (ožujak 2013.) nisu naplaćena potraživanja u iznosu 1.738.248,00 kn.

Obveze iskazane koncem 2011. u iznosu 49.756.456,00 kn se odnose na obveze za rashode za zaposlene (plaća za prosinac 2011. i otpremnine prigodom odlaska u mirovinu) u iznosu 4.248.527,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 1.424.563,00 kn (prema dobavljačima u zemlji u iznosu 1.360.582,00 kn i naknade troškova zaposlenima u iznosu 63.981,00 kn), te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 44.083.366,00 kn. Obveze za rashode za zaposlene i materijalne rashode, u cijelosti su podmirene u siječnju 2012.

Vlastiti izvori iskazani koncem 2011. u iznosu 115.306.076,00 kn se odnose na vlastite izvore od poslovanja u iznosu 5.756.056,00 kn, te višak prihoda u iznosu 109.550.020,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2011., veći su za 9.785.920,00 kn ili 9,3% zbog ostvarenog viška prihoda u 2011.

Izvanbilančni zapisi iskazani koncem 2011. u iznosu 50.261.176,00 kn se odnose na potraživanja za prihode državnog proračuna (za uporabu radiofrekvencijskog spektra, za uporabu adresa i brojeva, kamate i drugo), za koje Agencija ispostavlja račune i obavlja poslove naplate, te obveze prema državnom proračunu za navedene prihode. Prema odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama, izračun, iznos i način plaćanja naknada su propisani pravilnikom kojega donosi ministar, a plaćanje se obavlja u korist državnog proračuna Republike Hrvatske, na temelju računa koji ispostavlja Agencija. Prema odredbama članka 17. Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i RF spektra važećim u 2011., naknada se plaća unaprijed za razdoblje od godine dana od dana valjanosti dozvole, prema dospijeću računa, a najkasnije prigodom preuzimanja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra. Za svaku sljedeću godinu, plaćanje dospijeva deseti dan nakon isteka prethodnog razdoblja za koje je naknada plaćena. U slučaju izdavanja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra s rokom valjanosti kraćim od jedne godine, visina naknade se obračunava razmjerno vremenu izdavanja dozvole. Naknadu za krajnje radijske postaje (druga i treća generacija u pretplatničkom sustavu), operator javne pokretne komunikacijske mreže plaća mjesečno u visini jedne polovine utvrđene godišnje naknade za sve krajnje radijske postaje u svojoj mreži, najkasnije do konca mjeseca za prethodni mjesec. Operator ima pravo iznos naknade prenijeti na pretplatnikov mjesečni račun za obavljene usluge. Ako se nositelj dozvole u pisanom obliku ne odrekne dodijeljenih radijskih frekvencija prije početka sljedećega obračunskog razdoblja, obavezan je platiti godišnju naknadu za sljedeće obračunsko razdoblje. Na svaku naknadu uplaćenu nakon roka dospijeća plaćanja se obračunavaju zakonske zatezne kamate. Za navedene naknade, Agencija korisnicima ispostavlja račune, a korisnici obavljaju plaćanje izravno na račun državnog proračuna. Prema ispostavljenim računima, Agencija u svojim poslovnim knjigama, u izvanbilančnoj evidenciji, evidentira potraživanja od korisnika uz istovremeno evidentiranje obveza prema državnom proračunu. Prema izvještaju Financijske agencije (FINA) o dnevnoj evidenciji naplate (prema pozivu na broj računa koji je dostavljen korisniku), Agencija u svojim poslovnim knjigama zatvara potraživanja od kupaca i obveze prema državnom proračunu. Slanje opomena za neplaćene račune, izračun zateznih kamata, ovrhe, te predstečajne nagodbe, u ime i za račun državnog proračuna, obavlja Agencija.

Prema evidenciji Agencije u 2011. je u državni proračun uplaćeno 464.621.464,00 kn. Od ukupnih potraživanja koncem 2011., dospjela su potraživanja u iznosu 7.360.557,00 kn, a nedospjela potraživanja iznose 42.900.619,00 kn. Do ožujka 2013. su naplaćena potraživanja u iznosu 45.282.527,00 kn. Za zakašnjenje u plaćanju Agencija obavlja obračun zateznih kamata, a za nenaplaćena potraživanja ispostavlja opomene, pokreće ovrhe i predstečajne nagodbe. U 2011. su pokrenute 94 ovrhe protiv trgovačkih društava, te su utužena sva potraživanja koja nisu plaćena ni nakon 30 dana od izdane opomene. Utužena su potraživanja u iznosu 3.725.663,00 kn, od čega je do sredine 2012. naplaćeno 2.474.361,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda, rashoda i plana,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Agencije.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Agencije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda po posebnim propisima, donacija, imovine, te drugih prihoda, nabave nefinancijske imovine, obračuna plaća i naknada za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda amortizacije, rashoda za donacije, te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Vijeća Agencije, ravnateljem i drugim zaposlenicima Agencije, te su pribavljeni dokazi, informacije i obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, imovina, obveze i vlastiti izvori, prihodi i rashodi, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode za zaposlene, poslovne prostore i postupke javne nabave.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

1.1. Agencija je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Ustrojene su propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Za 2011. su sastavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, te dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

- Financijski plan

Financijskim planom za 2011., ukupni prihodi su planirani u iznosu 93.422.782,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 160.803.615,00 kn. Planom investicija koji je sastavni dio financijskog plana, planirana su ulaganja u nefinancijsku imovinu u iznosu 25.806.400,00 kn.

Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 115.425.185,00 kn, što je za 22.002.403,00 kn ili 23,6% više od planiranih, a ukupni rashodi u iznosu 103.317.325,00 kn, što je za 57.486.290,00 kn ili 35,7% manje od planiranih. Financijskim planom nisu planirani prihodi od financijske imovine i drugi prihodi, koji su ostvareni u ukupnom iznosu 1.665.473,00 kn. Prihodi od donacija su ostvareni za 365.451,00 kn ili 14,1% manje od planiranih. Rashodi za donacije su ostvareni za 51.447.113,00 kn ili 75,8% manje od planiranih, a rashodi za usluge za 3.514.074,00 kn ili 13,1% manje od planiranih. Ulaganja u nefinancijsku imovinu su ostvarena u iznosu 21.699.269,00 kn, što je za 4.107.131,00 kn ili 15,9% manje od planiranih.

S obzirom na odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda, te ulaganja u nefinancijsku imovinu u odnosu na plan, Državni ured za reviziju predlaže više pozornosti posvetiti planiranju kako bi plan bio realan i u funkciji praćenja njihova ostvarenja.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

U okviru rashoda za stručno usavršavanje zaposlenika su evidentirani troškovi organizacije radnih skupina u iznosu 610.887,00 kn, koji se najvećim dijelom odnose na troškove organizacije i suorganizacije tri radne skupine koje djeluju u okviru Europske konferencije poštanskih i telekomunikacijskih uprava (CEPT) održane u lipnju i listopadu 2011. u Splitu, manifestacije Dani elektroničkih medija održane u studenom 2011. u Rovinju, te konferencije SoftCOM održane u rujnu 2011. u Splitu. Troškovi se odnose na najam dvorana, smještaj zaposlenika, ugostiteljske usluge (hrana i piće) i druge troškove. S obzirom da se navedeni rashodi ne odnose na stručno usavršavanje zaposlenika, trebalo ih je evidentirati na propisanim računima računskog plana.

Također, u okviru rashoda za članarine je evidentirana članarina za članstvo u IRA – Independent Regulators Group, Brussels, Belgija za 2012. u iznosu 101.471,00 kn (EUR 13.500). S obzirom da se članarina odnosi na 2012., navedeni iznos u poslovnim knjigama za 2011. je, umjesto na računu rashoda za članarine, trebalo evidentirati u okviru rashoda budućih razdoblja. Prema odredbi članka 21. stavka 1. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, računskim planom za neprofitne organizacije su utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa prema kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode. Također, prema odredbi 38. navedene Uredbe, rashodi budućih razdoblja sadrže unaprijed plaćene rashode koji se ne odnose na izvještajno razdoblje.

Koncem 2011., vrijednost nefinancijske imovine je u financijskim izvještajima iskazana u iznosu 55.762.937,00 kn. U poslovnim knjigama je manje evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 41.369,00 kn, a odnosi se na vrijednost radova na objektu kontrolno mjerne postaje Veliki Bokalj. Prema odredbama članaka 3. i 16. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitnih organizacija se temelji na opće prihvaćenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Neprofitne organizacije su obvezne evidentirati poslovne događaje, voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije.

U vrijeme obavljanja revizije, odnosno 1. ožujka 2013. je nastupio zakonski rok za predaju financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu. Financijski izvještaji za 2012. su dostavljeni Financijskoj agenciji u zakonskom roku, dok su Državnom uredu za reviziju dostavljeni 12. lipnja 2013. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 70. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je između ostalog, propisano da se financijski izvještaji sastavljeni za poslovnu godinu predaju u elektronskom i papirnatom obliku Državnom uredu za reviziju, u roku 60 dana od isteka izvještajnog razdoblja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljene usluge evidentirati na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije, vrijednost imovine iskazivati, te sastavljati i predavati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

Agencija je obavila popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. Predsjednik Vijeća Agencije je donio odluku o popisu i imenovanju stručnog povjerenstva za redoviti godišnji popis sitnog inventara, stanja blagajne, žiro-računa, potraživanja od kupaca i obveza prema dobavljačima na dan 31. prosinca 2011. u koje je imenovan voditelj i tri člana. Također je donesena odluka o popisu i imenovanju stručnog povjerenstva za redoviti godišnji popis osnovnih sredstava na dan 31. prosinca 2011. na svim lokacijama u koje je imenovan voditelj (u sjedištu Agencije u Zagrebu), te jedan član na svakoj lokaciji (u sjedištu Agencije u Zagrebu i u kontrolno mjernim središtima). Prema odlukama, povjerenstva su na temelju popisnih lista i svojih zapažanja, obvezna sastaviti izvješća, te ih s priloženim popisnim listama dostaviti predsjedniku Vijeća Agencije najkasnije do konca siječnja 2012.

Koncem siječnja 2012. je sastavljen zapisnik o provedenom popisu imovine Agencije na dan 31. prosinca 2011., uz koji su priložene popisne liste osnovnih sredstava na svim lokacijama. Podaci u popisne liste u dva kontrolno mjerna središta (KMS Split i KMS Osijek) nisu uneseni u novčanim izrazima. U zapisniku je također navedeno da je povjerenstvo utvrdilo da knjigovodstveno stanje materijalne i nematerijalne imovine ne odgovara u potpunosti stvarnom stanju, ali nije navedena ukupna vrijednost popisane imovine, te nije vidljivo na što se razlike odnose. Također, na jednoj lokaciji je u popisnoj listi navedeno da se pojedina oprema ne nalazi na navedenoj lokaciji. Na prijedlog povjerenstva za popis, predsjednik Vijeća je donio odluku o rashodu i otpisu, te isknjižavanju dijela dugotrajne imovine i sitnog inventara zbog dotrajalosti i zastarjelosti. Međutim, u odluci nije naveden način postupanja s manjkovima, odnosno s imovinom koja se u vrijeme popisa nije nalazila na popisnim mjestima. Prema odredbama članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Također, prema odredbi članka 15. navedene Uredbe, zakonski predstavnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 1.2. *Vezano uz odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na plan, Agencija u očitovanju navodi da nastoji prihode i rashode planirati što realnije i preciznije. Nadalje navodi da planiranje prihoda (od dodjele radiofrekvencijskog spektra, dodjele adresa i brojeva, te prihoda ostvarenih od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili operatori u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, te poštanskih usluga) ovisi o prihodima koje Agencija ostvaruje od sudionika na tržištu elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, te da ih nije moguće predvidjeti s potpunom sigurnošću. Također navodi da se navedeni prihodi planiraju na temelju dostupnih podataka, uzimajući u obzir trendove na tržištu elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, te da ovise isključivo o sudionicima na navedenom tržištu. Navodi da je u 2011., na zahtjev operatora komunikacijskih mreža, dodijeljen dodatni radiofrekvencijski spektar ukupno 2 x 21,6 MHz u frekvencijskom području 1 800 MHz, da su dane dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije za multiplexe MUX C i E na području Republike Hrvatske, da su prihodi od izdavanja navedenih dozvola rezultat poslovne politike operatora, te ih Agencija nije mogla predvidjeti. Nadalje navodi da su visoki prihodi od financijske imovine ostvareni oročavanjem slobodnih financijskih sredstava, te da su financijskim planom planirani u okviru drugih prihoda. Također, navodi da neovisno o odobrenom financijskom planu, Agencija na svim stavkama rashoda i investicija racionalnim poslovanjem nastoji optimizirati troškove, te da ostvarenje manjih troškova od planiranih smatra pozitivnim pristupom.*

Navodi da do manje ostvarenih rashoda u odnosu na planirane dolazi i zbog neizvjesnosti postupaka javnih nabava i nemogućnosti preciznog planiranja sredstava koja će biti utrošena u postupcima javnih nabava. Nadalje navodi da su sva odstupanja u realizaciji u odnosu na odobreni godišnji financijski plan detaljno obrazložena u financijskom izvješću koje je sastavni dio godišnjeg izvješća, koje Agencija svake godine podnosi na suglasnost Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

Vezano uz evidentiranje rashoda za obavljene usluge na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije, Agencija u očitovanju navodi da je u okviru računa Stručno usavršavanje radnika (4213) u računskom planu propisan osnovni račun za seminare, savjetovanja i simpozije, da Agencija na ovom osnovnom računu evidentira troškove organizacije radnih skupina, te da je vidljiv trošak svake skupine. Nadalje navodi da se pri planiranju određuje iznos za organizaciju određenog skupa, pri čemu je nemoguće u potpunosti odrediti i planirati sve vrste troškova koji će se pojaviti. Također navodi da je za navedene troškove moguće otvoriti jedinstveni osnovni račun u okviru podskupine Rashodi za usluge (425), te da u tom slučaju rashodi za organizaciju radnih skupina ne bi bili evidentirani u okviru rashoda za stručno usavršavanje radnika nego bi bili raspoređeni na jedinstvenom osnovnom računu. Navodi da je svrha organizacije radnih skupina detaljno obrazložena u godišnjim programima rada i godišnjim izvješćima Agencije.

Agencija prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju vezano uz evidentiranje članarine za članstvo u IRA - Independent Regulators Group, Brussels, Belgija za 2012., te navodi da će primjedbu uzeti u obzir pri evidentiranju ovakvih i sličnih troškova u sljedećoj godini.

Agencija prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju vezano uz obavljanje popisa imovine i obveza i u očitovanju navodi da će popis imovine i obveza nastojati u što kraćem roku uskladiti s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

2. Rashodi za zaposlene

- 2.1. Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 44.304.774,00 kn, što je 42,9% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće u iznosu 35.588.697,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 6.104.081,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 2.611.996,00 kn.

Prema odredbama članka 8. Zakona o elektroničkim komunikacijama, predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Vijeća Agencije obnašaju svoju dužnost profesionalno, kao zaposlenici Agencije, a za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću koja se utvrđuje odlukom Vlade Republike Hrvatske, te na druga materijalna prava u skladu s općim aktima Agencije. Vlada Republike Hrvatske je u siječnju 2009. donijela Odluku o utvrđivanju plaće predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća Agencije, prema kojoj se plaća predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća Agencije utvrđuje množenjem osnovice za obračun plaće koja je utvrđena Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika (Narodne novine 101/98, 135/98, 105/99, 25/00, 73/00, 30/01, 59/01, 114/01, 153/02, 154/02, 163/03, 16/04, 30/04, 105/04, 187/04, 92/05, 121/05, 136/05, 151/05, 141/06, 17/07, 34/07, 82/07, 107/07, 60/08, 38/09, 150/11 i 22/13) s koeficijentima 6,0 za predsjednika, 5,8 za zamjenika predsjednika, te 5,5 za članove Vijeća Agencije.

Na temelju odredbi članka 12. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika, u srpnju 2009., Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika, prema kojoj je utvrđena osnovica plaće u iznosu 4.630,14 kn bruto. Revizijom je utvrđeno da je za obračun plaće predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća Agencije primjenjivana osnovica u iznosu 4.873,83 kn (prema Odluci koja je prestala važiti u srpnju 2009.), što je za 243,69 kn više od osnovice propisane važećom Odlukom Vlade Republike Hrvatske. Zbog primjene navedene osnovice, predsjedniku, zamjeniku predsjednika i članovima Vijeća Agencije, tijekom 2011. je više obračunana i isplaćena plaća u iznosu 128.782,00 kn bruto. Navedena osnovica je primjenjivana u razdoblju od 2009. do veljače 2013.

Državni ured za reviziju nalaže obračun i isplatu plaće predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća obavljati u skladu s važećim propisima.

2.2. *Agencija u očitovanju navodi da su obračun i isplata plaće predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća Agencije usklađeni s važećim propisima od ožujka 2013., odnosno od početka primjene nove Odluke o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine broj 25/13).*

3. Poslovni prostori koje Agencija koristi

3.1. U 2011., te do 1. rujna 2012., Agencija je koristila poslovne prostore u Zagrebu na tri lokacije (Iblerov trg 7, Martićeva 14 i Jurišićeva 13), ukupne površine 3 628 m², na temelju ugovora o zakupu iz prethodnih godina, te dodatka ugovoru iz 2011. i 2012., za što su ostvareni rashodi za zakupnine u iznosu 5.880.187,00 kn. S obzirom da je jedan zakupodavac u siječnju 2010. otkazao ugovor o zakupu (prestanak zakupa u srpnju 2010.), Agencija je tijekom 2010. i 2011. poduzimala aktivnosti vezane uz rješavanje poslovnog prostora, radi objedinjavanja svih službenih prostorija Agencije na jednom mjestu (između ostalog, zahtjev Vladi Republike Hrvatske za davanje prethodne suglasnosti za kupnju poslovnog prostora, nakon provedenog javnog prikupljanja ponuda u svibnju 2010., koji nije odobren, te zahtjev za osiguranjem poslovnog prostora za potrebe Agencije upućen Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u listopadu 2010., na koji se navedeni Ured nije očitovao o osiguravanju poslovnog prostora, nego je dao uputu o postupku tijela državne uprave kod uzimanja poslovnog prostora u zakup). Do realizacije preseljenja u novi poslovni prostor, na temelju prethodne zamolbe Agencije, odobreno je daljnje korištenje dotadašnjeg poslovnog prostora prema istim uvjetima.

Od rujna 2012., Agencija koristi poslovni prostor u Ulici Roberta Frangeša Mihanovića 9, za koji su, nakon okončanja postupka za zakup poslovnog prostora putem javnog poziva objavljenog u travnju 2011., te pravomoćnosti uporabne dozvole za poslovnu građevinu Sky office (srpanj 2012.), sa zakupodavcem zaključena dva ugovora o zakupu za zakup 5 138 m² poslovnog prostora, 132 m² skladišnog prostora, te 40 parkirališnih mjesta. Ugovori o zakupu su zaključeni u kolovozu 2012. na određeno vrijeme od 10 godina, s početkom obveze plaćanja zakupnine od 1. rujna 2012.

Ugovorena je zakupnina u iznosu 1.019.815,20 EUR, odnosno 7.659.430,00 kn godišnje, prema tečaju Hrvatske narodne banke koji se primjenjivao na dan zaključivanja ugovora (14,70 EUR/m² za poslovni prostor, 8 EUR/m² za skladišni prostor, 4.400 EUR za smještaj antenskog sustava, te 100 EUR za svako parkirališno mjesto, mjesečno). Također su zaključena dva ugovora o podmirivanju troškova zajedničke potrošnje za poslovni prostor u iznosu 4,50 EUR/m² mjesečno, što za 5 138 m² iznosi 277.452 EUR, odnosno 2.083.833,00 kn godišnje. Prema odredbama članka 3. Uredbe o raspolaganju nekretninama koje se daju na korištenje tijelima državne uprave ili drugim tijelima korisnicima državnog proračuna (Narodne novine 80/11), radna površina po jednom zaposleniku može iznositi do 15 m². Agencija je koncem 2011. imala 175 zaposlenika, od čega 159 u Zagrebu i 16 u kontrolno mjernim središtima. Prema izračunu radne površine od 15 m² po zaposleniku, Agenciji je potreban poslovni prostor u Zagrebu ukupne površine do 2 385 m². U odnosu na ukupno ugovoreni zakup poslovnog prostora, odnosno ugovorenu površinu (5 138 m²), izračunana radna površina je veća za 2 753 m² ili 53,6%.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je Agencija pri uzimanju u zakup poslovnog prostora za obavljanje svoje djelatnosti trebala, osim mjerila, kriterija i drugih uvjeta vezanih uz djelatnost Agencije, utvrditi površinu i kvalitetu odgovarajućeg poslovnog prostora koji bi bio primjeren broju zaposlenika Agencije, čime bi se smanjili troškovi zakupa, te postiglo racionalnije korištenje sredstava, te predlaže prispitati opravdanost zakupa navedene površine poslovnog prostora.

- 3.2. *Vezano uz zakup poslovnog prostora, Agencija u očitovanju navodi da je pri uzimanju u zakup poslovnog prostora uzela u obzir sve potrebne kriterije da bi osigurala prostor koji u najvećoj mjeri udovoljava potrebama za obavljanje specifičnih poslova koji su, prema odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama i Zakona o poštanskim uslugama, u nadležnosti Agencije. Nadalje, navodi da se pri tome vodilo računa da zaposlenici Agencije budu u zajedničkom prostoru, s obzirom da je Agencija, prije uzimanja u zakup navedenog prostora, bila smještena na četiri radne lokacije u Zagrebu, što je otežavalo dnevnu komunikaciju zaposlenika i obavljanje poslova, te znatno povećavalo troškove. Navodi da je, u cilju pronalaženja prostora koji je ekonomski isplativ, od rujna 2012. u zakupu poslovnog prostora u ulici Roberta Frangeša Mihanovića 9, u poslovnoj zgradi Sky Office od 13. do 19. kata, koji obuhvaća uredski prostor i druge popratne pripadajuće zajedničke dijelove ukupne površine 5 138 m². Također navodi da, zbog specifičnosti obavljanja poslova u nadležnosti Agencije, pored uredskih prostora postoji potreba i za drugom vrstom prostora različite namjene. Nadalje, navodi da kontrolno mjerno središte Zagreb, koje je smješteno na gotovo cijelom 18. katu poslovne zgrade, u svom radu koristi specifičnu opremu za čiji je smještaj potreban posebni prostor, koji udovoljava posebnim tehničkim i sigurnosnim zahtjevima. Navodi da je postojala potreba za prostorima veće površine radi smještaja podatkovnog centra Agencije s centralnom administrativnom bazom prenesenih brojeva (CABP), za čije je postavljanje, razvoj i održavanje odgovorna Agencija, te koja, s obzirom da je prenosivost broja ključna usluga u razvoju liberalizacije tržišta elektroničkih komunikacija, predstavlja infrastrukturu od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Nadalje, navodi da je Agenciji potreban prostor za Kontrolnu točku u kojoj su smješteni klasificirani podaci (NATO, EU i nacionalni podaci), te adekvatan sigurnosno tehnički prostor za korištenje različitih aplikacija neophodnih u poslovanju Agencije, koje omogućavaju učinkovitu suradnju u svakodnevnim procesima koje provodi i komunikaciju s krajnjim korisnicima.*

Navodi da cjelokupni prostor koji služi za smještaj navedenih specifičnih uređaja i opreme obuhvaća stotine četvornih metara koji ne služe kao radni prostor za zaposlenike Agencije nego za smještaj infrastrukture od interesa za Republiku Hrvatsku. Vezano uz površinu poslovnog prostora, obrazlaže da, uzimajući u obzir navedeno, te ako se popratnim i pripadajućim zajedničkim dijelovima pribroji površina učionice, biblioteke, dvorane za sastanke, zajedničkih hodnika, sanitarnih čvorova i čajnih kuhinja, te skladišnog prostora, ukupna površina popratnih i pripadajućih zajedničkih dijelova iznosi 1 992 m², a uredskog (radnog) prostora u kojemu rade zaposlenici Agencije 3 146 m². Također navodi da se prilikom uzimanja poslovnog prostora u zakup uzelo u obzir da se učestalo povećava obujam poslova Agencije, te da Agencija mora imati valjane uvjete rada. Navodi da je, izmjenama Zakona o elektroničkim komunikacijama u 2011., Agenciji preneseno obavljanje poslova inspekcijskog nadzora, te je Agencija preuzela zaposlenike Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture koji su obavljali poslove inspekcijskog nadzora elektroničkih komunikacija. Nadalje navodi da su, od stupanja na snagu novog Zakona o poštanskim uslugama (1. siječnja 2013.), zaposlenici Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture koji su obavljali poslove inspekcijskog nadzora poštanskih usluga, zaposlenici Agencije. Agencija nadalje u očitovanju navodi da, zbog svih navedenih razloga, smatra da je poslovni prostor u kojemu se trenutno nalazi primjeren poslovima koje Agencija kao nacionalno regulatorno tijelo obavlja na području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, te da je prostor koji koristi optimalno iskorišten i usklađen s potrebama smještaja specifične radne opreme, čime se postiže racionalno korištenje sredstava i smanjuju ukupni troškovi.

4. Postupci javne nabave

- 4.1. Za 2011. je donesen plan, izmjene i preraspodjela plana nabave roba, radova i usluga, prema kojima je vrijednost nabave planirana u iznosu 41.060.953,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi, zaključeno je 55 ugovora o nabavi u iznosu 23.463.741,00 kn, od čega na temelju otvorenih postupaka javne nabave 32 ugovora u iznosu 17.826.012,00 kn, pregovaračkih postupaka bez prethodne objave 16 ugovora u iznosu 3.835.551,00 kn, te sedam ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II B Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08) u iznosu 1.802.178,00 kn. Vrijednost nabave procijenjene do 70.000,00 kn je iznosila 6.170.471,00 kn, a nabave prema ugovorima zaključenim na temelju okvirnih sporazuma 833.872,00 kn. Prema izvješću o javnoj nabavi za 2011., ugovori na koje se primjenjuju odredbe o izuzeću od primjene Zakona o javnoj nabavi nisu zaključivani. Revizijom su utvrđeni propusti i nepravilnosti u nabavi računala i računalne opreme, usluga osiguranja vozila, građevinskih radova, osobnih vozila, računalnih programa i usluga održavanja i podrške računalnih sustava, te praćenja izvršenja ugovora o nabavi.

Nabava roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 506.314,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, obavljena je bez provođenja propisanih postupaka javne nabave. Bez provođenja propisanih postupaka javne nabave su nabavljene usluge osiguranja vozila u iznosu 309.184,00 kn, te dodatni radovi na izgradnji kontrolno mjerne postaje Veliki Bokolj u vrijednosti 197.130,00 kn.

U planu nabave za 2011., nabava usluga osiguranja svakog vozila (30 vozila) je planirana u pojedinačnoj vrijednosti do 70.000,00 kn, a usluge servisiranja vozila su planirane prema svakom pojedinom vozilu, umjesto prema vrsti vozila. Također, u planu nabave za 2012., nabava uredskog namještaja je planirana kao jedna stavka u procijenjenoj vrijednosti 1.200.000,00 kn. Izmjenama plana nabave za 2012. iz lipnja 2012., nabava uredskog namještaja u navedenoj vrijednosti je brisana, a dodane su nove stavke nabave uredskog namještaja (razni namještaj i oprema, stolice, garderobni ormari, fotelje, te sustavi za pohranu spisa) pojedinačne procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn. Također, nabava računala i računalne opreme je planirana u pojedinačnoj vrijednosti do 70.000,00 kn. Prema odredbama članka 67. Zakona o javnoj nabavi koji se primjenjivao do konca 2011., predmet nabave određuje naručitelj u planu nabave, a predmet nabave obuhvaća robu, usluge i radove koji su određeni po svojoj vrsti, svojstvima ili namjeni ili se određuje na način da predstavlja tehničku, tehnološku, gospodarsku, oblikovnu i/ili drugu cjelinu. Također, prema odredbi članka 79. stavka 1. navedenog Zakona koji se primjenjuje od početka 2012. javni naručitelj određuje predmet nabave na način da predstavlja njegovu tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu i/ili drugu cjelinu. Dakle, naručitelj unutar dopuštenog zakonskog okvira, slobodno određuje predmet nabave ali mora postupati u skladu s odredbom članka 9. navedenog Zakona koji se primjenjivao do konca 2011. i članka 18. navedenog Zakona koji se primjenjuje od početka 2012., a kojima je također propisano da je naručitelj dužan pridržavati se uvjeta javne nabave prema procijenjenim vrijednostima i ne smije dijeliti vrijednosti nabave (radova ili određene količine robe i/ili usluga) s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabave.

Za obavljanje radova na izgradnji objekta kontrolno mjerne postaje Veliki Bokolj, koncem travnja 2011., nakon prethodno provedenog otvorenog postupka nabave, s odabranim ponuditeljem je zaključen ugovor prema kojemu je ugovorena nepromjenjiva cijena u iznosu 828.967,00 kn, odnosno u iznosu 673.957,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, te rok isporuke najkasnije 90 dana od dana zaključivanja ugovora, odnosno do 27. srpnja 2011. Prema ugovoru, ako krivnjom izvoditelja dođe do zakašnjenja u izvođenju ugovorenih radova, izvoditelj je obavezan za svaki dan zakašnjenja platiti kaznu u visini 0,1% ugovorene cijene, ali ukupna ugovorna kazna ne može iznositi više od 5,0% ugovorene cijene. Sredinom rujna 2011. je sastavljen zapisnik o primopredaji izvedenih radova, te zapisnik o okončanom obračunu. Prema zapisniku o primopredaji izvedenih radova, ugovoreni radovi nisu izvedeni u ugovorenom roku, dijelom zbog dodatnih zahtjeva investitora i povećanja obima poslova (zbog izmjene projektne dokumentacije), a dijelom zbog krivnje izvoditelja. Prema rekapitulaciji izvedenih radova koja je sastavni dio okončane situacije, te prema zapisniku o okončanom obračunu, radovi su izvedeni u vrijednosti 707.590,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 870.335,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, što je za 33.633,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) više od ugovorenog iznosa. U zapisniku je navedeno da se, zbog zakašnjenja u izvođenju radova, izvoditelju obračunava ugovorna kazna u visini 5,0% vrijednosti ukupno izvedenih radova, odnosno u iznosu 35.379,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (41.369,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost), te je za navedeni iznos umanjena vrijednost izvedenih radova. Također, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima je manje iskazana vrijednost građevinskih objekata za 41.369,00 kn. Koncem kolovoza 2011. je donesena odluka o početku postupka javne nabave za izvođenje dodatnih radova na izgradnji kontrolno mjerne postaje Veliki Bokolj, procijenjene vrijednosti 168.293,00 kn.

Odabrani postupak javne nabave je pregovarački postupak bez prethodne objave s ponuditeljem s kojim je zaključen osnovni ugovor o građenju, prema odredbi članka 14. stavak 2. točka 4. Zakona o javnoj nabavi. Prema navedenoj odredbi, ugovor o javnim radovima se može zaključiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave ako dodatni javni radovi nisu uključeni u projekt na temelju kojeg se zaključuje osnovni ugovor, niti u osnovni ugovor o javnim radovima, a zbog nepredviđenog događaja su potrebni za ispunjenje onoga što je tim ugovorom o javnim radovima određeno kada se ugovor zaključuje s gospodarskim subjektom iz osnovnog ugovora, te ako ukupna vrijednost dodatnih radova ne prelazi 25,0% vrijednosti osnovnog ugovora o javnim radovima. Nakon provedenog postupka nabave, s navedenim ponuditeljem je koncem listopada 2011. zaključen ugovor za obavljanje radova u vrijednosti 163.497,00 kn, odnosno u vrijednosti 201.101,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Početkom prosinca 2011. je sastavljen zapisnik o preuzimanju izvedenih radova, prema kojemu su radovi izvedeni u ugovorenom roku, te je ispostavljena okončana situacija za izvedene radove u ugovorenoj vrijednosti. Iz navedenoga proizlazi da su radovi na izgradnji kontrolno mjerne postaje Veliki Bokolj izvedeni u vrijednosti 871.087,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (od čega 707.590,00 kn prema ugovoru iz travnja 2011. i dodatnim zahtjevima Agencije, a 163.497,00 kn prema ugovoru iz listopada 2011.), što je za 197.130,00 kn ili 29,2% više od vrijednosti radova ugovorenih osnovnim ugovorom, te nije bilo osnova za primjenu pregovaračkog postupka javne nabave, nego je za vrijednost dodatnih radova trebalo provesti odgovarajući postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odredbom članka 3. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao u 2011. i odredbom članka 5. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11), koji se primjenjuje od siječnja 2012., propisano je da su javni naručitelji, obveznici primjene navedenog Zakona.

U okviru ulaganja u računalne programe, evidentirana su ulaganja u iznosu 2.074.746,00 kn koja se odnose na programsku nadogradnju centralne baze prenesenih brojeva, nadogradnju Navision sustava, modula za e-tarife, te nabavu modula za e-tržište. Nabava navedenih programa je obavljena nakon provedenih pregovaračkih postupaka javne nabave bez prethodne objave, prema odredbi članka 15. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor o javnoj nabavi može zaključiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave ako ugovor o javnoj nabavi robe iz tehničkih i umjetničkih razloga ili zaštite isključivih prava može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt. Također u okviru rashoda za računalne usluge, ostvareni su rashodi u iznosu 1.000.981,00 kn koji se odnose na usluge održavanja i podrške NAVISION sustava, usluga održavanja i podrške GIS sustava (ESRI, HNT i Telcordia), usluge održavanja Centralne administrativne baze prenesenih brojeva, održavanje web aplikacije, podršku i održavanje Sustava pokazatelja (SPOK), te održavanje Centrix sustava. Navedene usluge su obračunavane na temelju ugovora koji su zaključeni tijekom 2010. i 2011., nakon provedenih pregovaračkih postupaka bez prethodne objave, prema odredbi članka 16. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisana primjena navedenog postupka ako ugovor o javnim uslugama iz tehničkih ili umjetničkih razloga ili radi zaštite isključivih prava može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt. U obrazloženjima internih zahtjeva za nabavu je navedeno da odabrani ponuditelji imaju vlasništvo nad izvornim i/ili programskim kodom određenog sustava ili su vlasnici isključivih prava licenci, te su samo oni u mogućnosti pružati usluge održavanja i podrške sustava.

Prema uputi Ministarstva gospodarstva iz travnja 2012., kao središnjeg tijela državne uprave, nadležnog za sustav javne nabave putem svoje nadzorne i savjetodavne aktivnosti, takve odredbe kojima autorska prava, posebice imovinska, zadržava gospodarski subjekt, štetne su odredbe u smislu ograničavanja tržišnog natjecanja, jer se radi o nabavi robe (računalna aplikacija) za potrebe naručitelja koju isti plaća, te ne mogu biti temelj za daljnju primjenu pregovaračkog postupka bez prethodne objave. Takva česta praksa naručitelja se najčešće neosnovano obrazlaže s tehničkog aspekta na način da nadogradnju može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt (na temelju odredbi vezanih za posjedovanje izvornog koda), iako se kod najvećeg broja računalnih aplikacija radi o sustavima koji se baziraju na opće raširenim programskim razvojnim alatima koje u svom radu i izradi raznih računalnih aplikacija koristi veliki broj gospodarskih subjekata. S obzirom na navedeno, naručitelj u dokumentaciji za nadmetanje, a kasnije i u ugovoru o javnoj nabavi (za nabavu prilagođenih računalnih programa - nadogradnje) treba odrediti obvezu ustupanja iskorištavanja autorskih prava naručitelju, što uključuje i izvorni kod, jer isključivo na taj način naručitelj može osigurati nesmetano korištenje nabavljene robe za svoje potrebe, a koje je kod računalnih aplikacija posebno ključno za njihovo kasnije održavanje i nadogradnju.

Za nabavu dva osobna vozila marke VW PASSAT VARIANT 2,0 TDI DSG 4 mot, nakon provedenog otvorenog postupka nabave, koncem svibnja 2011., s ponuditeljem čija je ponuda odabrana kao najpovoljnija je zaključen ugovor. Ugovorena je isporuka vozila u iznosu 696.381,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost najkasnije 120 dana od dana potpisa ugovora, odnosno do 27. rujna 2011. Također je ugovoreno da je, u slučaju zakašnjenja u isporuci vozila krivnjom prodavatelja, prodavatelj obvezan za svaki dan zakašnjenja platiti kaznu u visini 0,1% ugovorene cijene s time da ukupna ugovorna kazna ne može iznositi više od 5,0% ugovorene cijene. Prema zapisnicima o primopredaji vozila, jedno vozilo je isporučeno 2. prosinca 2011., odnosno sa 65 dana zakašnjenja, a drugo vozilo 29. prosinca 2011., odnosno s 92 dana zakašnjenja. S obzirom da je ugovorna kazna obračunana prema stopi 0,1% za svaki dan zakašnjenja veća od 5,0% ugovorene cijene, ugovorna kazna zbog zakašnjenja u isporuci vozila obračunana u visini 5,0% ugovorene cijene iznosi 34.819,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Uz ispostavljeni račun za vozilo koje je isporučeno 2. prosinca 2011. je priložen prijedlog za kompenzaciju troškova u kojemu je navedeno da, zbog smanjenja isporuke vozila od strane proizvođača, prodavatelj nije bio u mogućnosti obaviti isporuku vozila u ugovorenom roku, da je Agenciji o tome dostavljena obavijest, te da su stavljena na raspolaganje zamjenska vozila. Nadalje je navedeno da ugovorna kazna zbog zakašnjenja iznosi 14.028,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Također je navedeno da je Agencija koristila zamjensko vozilo Passat u razdoblju od 30. rujna do 2. prosinca 2011., što prema cjeniku za korištenje zamjenskih vozila, s popustom za korištenje vozila preko 30 dana u visini 55,0% iznosi 14.028,00 kn. Iz navedenoga proizlazi da je Agencija koristila samo jedno zamjensko vozilo. Agencija nije sastavila obračun ugovorne kazne iz kojega bi bilo vidljivo s koliko dana zakašnjenja je obavljena isporuka, te iznos ugovorene kazne, a prodavatelj nije ispostavio račun iz kojega bi bilo vidljivo je li Agencija koristila jedno ili dva zamjenska vozila i u kojem razdoblju.

Za nabavu tri osobna terenska vozila za pregradnju u specijalna mjerna vozila u iznosu 2.059.106,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, te dva osobna vozila za potrebe Agencije u iznosu 346.659,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, provedeni su otvoreni postupci nabave.

Nakon provedenih postupaka, s ponuditeljima čije su ponude odabrane kao najpovoljnije su zaključeni ugovori, a sastavni dio ugovora su tehničke specifikacije vozila. Vozila su isporučena u ugovorenim rokovima. Za isporučena vozila su ispostavljeni računi prema kojima karakteristike isporučenih vozila ne odgovaraju karakteristikama vozila iz tehničke specifikacije. Prema tehničkoj specifikaciji za tri osobna terenska vozila za pregradnju u specijalna mjerna vozila, ugovorena je isporuka vozila s pet sjedala i pet vrata, a prema ispostavljenim računima su isporučena vozila koja imaju dvojna vrata i četiri sjedala. Prema ugovoru za nabavu dva osobna vozila za potrebe Agencije, ugovorena je isporuka dva vozila marke Citroen, i to vozila C4 Picasso Lounge HDI 150 BVM6 i C5 Limuzina New Business HDI 160 BVA6. Prema tehničkoj specifikaciji navedenih vozila, za vozilo Citroen C4 je ugovorena visina vozila 1 670 mm, a prema ispostavljenom računu je isporučeno vozilo visine 1 610 mm. Skreće se pozornost da je prema odredbama članka 105. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2012., propisano da ugovorne strane izvršavaju ugovor o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom, da je javni naručitelj obavezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom, te da se izmjene ugovora o javnoj nabavi za vrijeme njegova trajanja smatraju novim ugovorom za koji je javni naručitelj obavezan provesti novi postupak javne nabave ako su te izmjene bitne u odnosu na sadržaj osnovnog ugovora i predstavljaju namjeru ugovornih strana da ponovo određuju osnovne elemente toga ugovora.

Revizijom je utvrđeno da Agencija nema ustrojenu računalnu ili drugu analitičku evidenciju putem koje bi se pratilo izvršenje zaključenih ugovora o nabavi roba i usluga prema količini i vrijednosti (za uredski materijal, materijal i sredstva za održavanje i drugi potrošni materijal, usluge održavanja vozila i druge usluge), nego se prati samo vrijednosno izvršenje zaključenih ugovora (prema ispostavljenim računima) putem tablica u excel obliku. Zbog navedenog je otežano praćenje nabave roba i usluga po grupama, te usporedba s planom nabave.

U okviru ulaganja u poslovne objekte tijekom 2011. su evidentirana ulaganja prema ugovoru o prodaji poslovnog prostora za kontrolno mjerno središte u Osijeku u iznosu 3.529.586,00 kn. Koncem 2010. Agencija je s jednim društvom iz Osijeka (dalje u tekstu: prodavatelj) zaključila predugovor o prodaji poslovnog prostora na lokaciji u Ulici Ivana Gundulića u Osijeku ukupne površine 527 m², od čega se 190 m² odnosi na uredski prostor sa sanitarnim čvorovima, a 337 m² na parkiralište. Prema predugovoru, prodavatelj je obavezan, u ime i za račun Agencije, podnijeti zahtjev za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju dijela poslovne zgrade prema potrebama Agencije i specifikaciji rasporeda prostorija, opreme, instalacija i uređenja prostora, te ishoditi sve potrebne dozvole i suglasnosti za ispunjavanje zahtjeva Agencije određenih predugovorom. Također je ugovoreno da će prodavatelj obaviti preuređenje svih prostora prema specifikaciji koja je sastavni dio predugovora (soboslikarski, parketarski, elektroinstalaterski, stolarski i drugi radovi). Naknada prodavatelju za prikupljanje potrebne dokumentacije i preuređenje prostora je uključena u prodajnu cijenu nekretnine. Prema predugovoru, za poslovni prostor i navedene usluge, ugovorena je prodajna cijena u iznosu 3.590.000,00 kn, te deponiranje navedenog iznosa na računu javnog bilježnika do ispunjenja obveza prodavatelja prema predugovoru. Predugovorom nije određena cijena uredskog prostora, parkirališnog prostora, cijena usluga izrade projektne dokumentacije, usluga preuređenja prostora i drugih ugovorenih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu roba, radova i usluga obavljati i plan nabave sastavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, ugovore o javnoj nabavi izvršavati u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom, te ugovorne kazne obračunavati u skladu sa zaključenim ugovorima. Također predlaže ustrojavanje računalne ili druge odgovarajuće analitičke evidencije, putem koje bi se pratilo izvršenje zaključenih ugovora o nabavi roba i usluga prema količini i vrijednosti, čime bi se postigla ažurnost praćenja ostvarenja ugovora, te planiranja dinamike i količina koje se nabavljaju za potrebe Agencije.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je predmet predugovora i ugovora o prodaji poslovnog prostora u Osijeku trebala biti samo kupoprodaja poslovnog prostora, a da je za nabavu drugih ugovorenih usluga trebalo provesti postupke nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

4.2. *Vezano uz nabavu računalnih programa u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, Agencija u očitovanju navodi da je uzela u obzir uputu Ministarstva gospodarstva iz travnja 2012. vezano uz izvorni kod, te da će je primjenjivati u slučajevima u kojima je njena primjena moguća, ali da u 2011. koja je predmet obavljanja revizije uputa nije postojala.*

Vezano uz nabavu usluge osiguranja vozila, Agencija u očitovanju navodi da usluge osiguranja vozila u 2011. nisu bile jedinstveni predmet nabave, ali u planu nabave za 2012. su objedinjene u jedinstveni predmet nabave i nabavljene u otvorenom postupku nabave.

Vezano uz usluge servisiranja vozila, Agencija prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će navedene usluge u buduće planirati kao jedinstveni predmet nabave.

Agencija u očitovanju navodi da je kod nabave dva osobna vozila i radova na izgradnji kontrolno mjerne postaje Veliki Bokolj došlo do propusta, jer nije sastavljen obračun ugovorne kazne, te da će u budućim slučajevima provesti postupak prema nalogu iz izvješća, odnosno sastavljati obračun ugovorne kazne.

Također navodi da su nabavljena tri osobna terenska vozila za pregradnju u specijalna mjerna vozila preuzeta s pet sjedala i pet vrata, u skladu s karakteristikama vozila iz tehničke specifikacije, da su pri pregradnji u specijalna mjerna vozila sjedala odstranjena radi ugradnje mjernih uređaja, te da je dodatnom provjerom utvrđeno da je na ispostavljenim računima pogrešno navedeno da vozila imaju dvoja vrata i četiri sjedala. Nadalje navodi da isporučeno vozilo Citroen C4 prema tehničkim karakteristikama, u skladu s tehničkim specifikacijama iz postupka javne nabave, ima visinu 1 670 mm, ali da je na računu pogrešno unesena visina vozila 1 610 mm, što je potvrđeno od strane dobavljača.

Agencija prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju vezano uz ustrojavanje računalne ili druge analitičke evidencije putem koje bi se pratilo izvršenje zaključenih ugovora o nabavi roba i usluga prema količini i vrijednosti i u očitovanju navodi da je u 2013. planirana nadogradnja programa putem kojega bi bilo omogućeno praćenje, te da se realizacija očekuje do konca 2013. i u prvom polugodištu 2014.

Vezano uz kupoprodaju poslovnog prostora za potrebe kontrolno mjernog središta u Osijeku, Agencija u očitovanju navodi da objekt u kojem se nalazi navedeni poslovni prostor od posebnog državnog interesa i nacionalne sigurnosti, pripada kritičnoj infrastrukturi Republike Hrvatske jer služi, prije svega, za smještaj sofisticirane mjerne opreme, te da mu pripada odgovarajući skladišni prostor i parkirna mjesta za mjerna vozila. Nadalje navodi da je Agencija, nakon višegodišnje potrage, pronašla odgovarajući poslovni prostor na lokaciji koja je pogodna za sva potrebna mjerenja, a koji uključuje i uredski prostor za pet postojećih zaposlenika Agencije, kao i za nove zaposlenike, koje je bilo potrebno zaposliti radi ispunjavanja zadaća Agencije (izdavanje uvjeta gradnje, obavljanje tehničkih pregleda, obavljanje inspekcijskih nadzora i drugo). Navodi da je poslovni prostor kupljen po sistemu ključ u ruke, u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, te da je s prodavateljem dogovorena ukupna cijena navedenog prostora. Nadalje navodi da je najprije zaključen predugovor, a početkom prosinca 2011. ugovor o kupnji poslovnog prostora, te da su pri određivanju cijene uračunani svi zahvati koje je Agencija odredila specifikacijom o rekonstrukciji poslovnog prostora koja je sastavni dio ugovora. Agencija navodi da je kupoprodaja poslovnog prostora obavljena u skladu s pozitivnim propisima i pravilima struke, da predugovor i ugovor imaju sve bitne sastojke odlučne za valjanost pravnog posla, te da je cijena određena dogovorom dviju ugovornih strana u skladu s tržišnim uvjetima, uzimajući u obzir specifičnosti prostora koji je morao zadovoljiti posebne potrebe smještaja opreme za što su prethodno pribavljene sve potrebne dozvole. Nadalje navodi da je kupljeni prostor u trenutku preuzimanja u potpunosti bio osposobljen za rad kontrolno mjernog središta, što je uključivalo unutarnje uređenje u skladu s potrebama smještaja opreme, posebne preinake na građevini radi postavljanja stupova s mjernim antenama, te odgovarajući skladišni i parkirni prostor.

Agencija u očitovanju zaključno navodi da će sve navedene nepravilnosti i propuste na koje se detaljno očitovala otkloniti u najkraćem mogućem roku, odnosno da će voditi računa da se takvi propusti ne ponove.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Agencije za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Agencija je obavila popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. Podaci u popisne liste u dva kontrolno mjerna središta nisu uneseni u novčanim izrazima. Zakonski predstavnik nije odredio način postupanja s utvrđenim manjkovima, odnosno s imovinom koja se u vrijeme popisa nije nalazila na popisnim mjestima. Također nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obveza. (točka 1. Nalaza)
 - Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 44.304.774,00 kn. Za obračun plaća predsjednika, zamjenika predsjednika i članova Vijeća Agencije nije primjenjivana osnovica propisana važećom Odlukom o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika, prema kojoj je utvrđena osnovica plaće u iznosu 4.630,14 kn bruto, nego osnovica u iznosu 4.873,83 kn. Zbog primjene navedene osnovice, predsjedniku, zamjeniku predsjednika i članovima Vijeća Agencije, tijekom 2011. je više obračunana i isplaćena plaća u iznosu 128.782,00 kn bruto. (točka 2. Nalaza)
 - Agencija je donijela plan nabave kojim je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 41.060.953,00 kn. U 2011. je ugovorena nabava roba radova i usluga u vrijednosti 23.463.741,00 kn. Bez provođenja propisanih postupaka javne nabave je obavljena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 506.314,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost (nabava usluga osiguranja vozila 309.184,00 kn i dodatnih radova na izgradnji objekta kontrolno mjerne postaje 197.130,00 kn). U planu nabave za 2011., nabava osiguranja svakog vozila (30 vozila) je planirana u pojedinačnoj vrijednosti do 70.000,00 kn, a usluge održavanja prijevoznih sredstava su planirane prema svakom pojedinom vozilu, umjesto prema vrsti vozila. U okviru ulaganja u prijevozna sredstva, evidentirana je nabava osobnih vozila u iznosu 3.582.669,00 kn. Za nabavu vozila su provedeni propisani postupci nabave, nakon čega su s ponuditeljima zaključeni ugovori o isporuci. Pojedina vozila nisu isporučena u skladu sa zaključenim ugovorima. Karakteristike isporučenih vozila ne odgovaraju karakteristikama iz tehničke specifikacije i ponude koje su sastavni dio zaključenih ugovora. (točka 4. Nalaza)

4. Agencija je nacionalna regulatorna agencija za obavljanje regulatornih i drugih poslova u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, čiji djelokrug i nadležnosti propisuju odredbe Zakona o elektroničkim komunikacijama, te Zakona o poštanskim uslugama.

Samostalna je, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima, čiji je osnivač Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruju Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske. Unutarnje ustrojstvo i poslovanje, opći akti te druga pitanja od značenja za rad Agencije, pobliže su uređeni Statutom Agencije, kao temeljnim općim aktom Agencije. Od listopada 2009. do veljače 2013. predsjednik Vijeća Agencije je bio Miljenko Krvišek, dipl. ing. el., od kada je dr. sc. Dražen Lučić. Od 2009. do konca 2012. ravnatelj Agencije je bio dr. sc. Dražen Lučić. Od siječnja 2013. do 3. lipnja 2013. ravnateljica je bila Vesna Gašpar, dipl. ing. el. Od 3. lipnja 2013., mr. sc. Mario Weber je bio vršitelj dužnosti ravnatelja, a u srpnju 2013., nakon provedenog javnog natječaja, imenovan je ravnateljem Agencije.

Financijskim planom za 2011. su planirani ukupni prihodi u iznosu 93.422.782,00 kn i sredstva salda fonda i viška prihoda prethodnih razdoblja u iznosu 81.187.233,00 kn. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 160.803.615,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 44.305.190,00 kn, materijalne rashode u iznosu 36.574.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 12.000.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 77.000,00 kn, rashode za donacije u iznosu 67.835.425,00 kn, te druge rashode u iznosu 12.000,00 kn. Ulaganja u nefinancijsku imovinu su planirana u iznosu 25.806.400,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2011., prihodi su ostvareni u iznosu 115.425.185,00 kn, rashodi u iznosu 103.317.325,00 kn, te višak prihoda u iznosu 12.107.860,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 97.442.160,00 kn, te višak prihoda za prijenos u sljedeće razdoblje iznosi 109.550.020,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi po posebnim propisima, koji su ostvareni u iznosu 111.525.163,00 kn ili 96,6% ukupnih prihoda. Prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 2.234.549,00 kn, od financijske imovine u iznosu 1.156.108,00 kn, te drugi prihodi u iznosu 509.365,00 kn. Ostvareni rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 44.304.774,00 kn, materijalne rashode u iznosu 31.187.191,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 11.344.070,00 kn, financijske rashode u iznosu 78.221,00 kn, rashode za donacije u iznosu 16.388.312,00 kn, te druge rashode u iznosu 14.757,00 kn. Ulaganja u nefinancijsku imovinu su tijekom 2011. ostvarena u iznosu 21.699.269,00 kn. Prihode ostvarene u 2011. i prenesena sredstva salda fonda i viška prihoda iz ranijih razdoblja Agencija je koristila za financiranje rashoda za funkcioniranje rada Agencije, nabavu nefinancijske imovine za obavljanje djelatnosti Agencije (građevinskih objekata, prijevoznih sredstava i druge materijalne i nematerijalne imovine), te za kapitalne donacije za poticanje razvoja širokopojasne infrastrukture u područjima u kojima ne postoji interes operatora za razvoj i ulaganje u infrastrukturu širokopojasnog pristupa internetu (na otocima i drugim geografski udaljenim područjima), prema odluci Vlade Republike Hrvatske. Ostvareni višak prihoda u 2011. i neutrošena sredstva iz ranijih godina, u skladu s odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama, prenesena su u sljedeće razdoblje. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode za zaposlene, te postupke javne nabave, dijelom su posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.